



Rianne Reinders uit Annen is blij met de AYA-zorg in het WZA.

Foto: Marcel J. de Jong

Wist u dat...

- jaarlijks 2.700 Nederlanders tussen de 18 en 35 jaar de diagnose kanker krijgen?
- deze jongvolwassenen met kanker AYA's (Adolescents & Young Adults) worden genoemd?
- AYA's te maken hebben met belangrijke ontwikkelingsmijlpalen, zoals het afronden van hun studie, het kopen van een eerste huis of het beginnen van een gezin?
- AYA's zeldzaam zijn en een huisarts gemiddeld slechts een AYA per twee jaar ziet?
- kanker daarom bij veel AYA's pas laat wordt vastgesteld omdat weinig mensen weten dat kanker op deze leeftijd ook voorkomt?
- AYA's zelf aangeven dat AYA-zorg hen helpt tijdens de behandeling en om daarna hun leven weer op te pakken?

'Ik ben 25 en opeens heb ik kanker'

Jaarlijks krijgen ongeveer zeventien jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 35 jaar in het Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA) te horen dat ze kanker hebben. Voor hen is er nu speciale AYA-zorg. Daarin draait het niet om de behandeling, maar om alles wat erbij komt kijken. De 25-jarige Rianne Reinders uit Annen was een van de eerste patiënten die terecht kon bij het nieuwe AYA-zorgpunt in het WZA.

De diagnose kanker kwam voor Rianne heel onverwacht. Ze voelde op een ochtend toevallig een bobbeltje bij haar oksel. "Ik maakte me er niet druk om. Op aanraden van een vriendin ben ik toch naar de huisarts gegaan en die stuurde me voor de zekerheid door naar het WZA", vertelt Rianne. "Ik had eerst een kort gesprek met verpleegkundig specialist Marja Dales. Bij de echo had ik nog praatjes voor

ten. Toen ze na een punctie ook nog een mammografie wilden doen, dacht ik voor het eerst: dit is niet goed."

Slecht nieuws

Drie maanden na de diagnose weet Rianne nog precies hoe het ging die bewuste dag. "Het was dinsdag 24 november en ik had een afspraak om kwart over tien. Ik zag het meteen aan hun gezichten: dit is foute boel.

En toen zei Marja dat ze slecht nieuws voor me had." Rianne kreeg de diagnose borstkanker. Na een erfelijkheidsonderzoek bleek ze ook nog eens erfelijke aanleg te hebben voor kanker.

AYA-zorg

Anderhalve week na de diagnose was Rianne weer terug in het WZA. Met verpleegkundig specialist Marja deed ze het AYA-intakegesprek. "Ik ben 25 en opeens heb ik kanker. Er komen zoveel dingen bij kijken waar ik nog nooit eerder mee bezig ben geweest, zoals hoe dat werkt met de ziektewet", legt Rianne uit. "Ik heb zeker een kindervens en Marja vertelde me dat er speciale AYA-video's zijn met

uitleg over het invriezen van eitjes bijvoorbeeld. Dat is handig om te weten omdat dragers van mijn kankergen wordt aangeraden hun eierstokken te laten weghalen."

Rianne werkt als verpleegkundige in een verpleeghuis. "Het is fijn dat ik handvatten kreeg van het AYA-team over hoe ik straks kan re-integreren." Voorlopig zit Rianne nog middenin de behandeling voor haar borstkanker en gaat ze dagelijks naar het UMCG voor bestralingen. Ze is blij met de AYA-zorg in het WZA. "Op het moment dat je zo'n diagnose krijgt, komt er zoveel op je af. Als alles dan een beetje is geland na een paar dagen, dan is zo'n gesprek heel fijn."

Rondleiding door het Ouder en Kind-centrum

Neem nu thuis vanaf de bank een kijkje in het nieuwe Ouder en Kind-centrum van het WZA. In de virtuele tour ziet u onder meer de verloskamers met bevalbad en ook de speelkamer en interactieve vloer. In ons Ouder en Kind-centrum hebben kersverse moeders een eigen kamer waar zij hun baby altijd bij zich kunnen hebben.

De virtuele rondleiding is speciaal voor zwangere vrouwen. Zij konden voor de coronacrisis langskomen op de afdeling, zodat ze konden zien waar ze eventueel zouden gaan bevallen. De digitale rondleiding is zo leuk dat we iedereen uitnodigen om een kijkje te nemen!

Kijk snel op www.wza.nl/virtueletoer/index.html

'Het belangrijkste is dat ze het niet zelf hoeven uit te zoeken'

Manon Somhorst is verpleegkundig specialist in opleiding in het WZA. Ze maakt net als haar collega Marja Dales deel uit van het gloednieuwe AYA-team. Samen spreken ze alle AYA's die in het WZA de diagnose kanker krijgen.

Te horen krijgen dat je kanker hebt, is op elke leeftijd verschrikkelijk. In de leeftijd van de AYA zijn er specifieke problemen en vragen die extra aandacht nodig hebben. "Als je 70 jaar bent, zit je niet met een opleiding die je opeens niet kunt afmaken of dat je voor het eerst een huis wilt kopen", legt Somhorst uit. "Als je als jonge meid van 18 jaar onvruchtbaar wordt, is dat anders dan als je 60 jaar bent. Natuurlijk is kanker op latere leeftijd ook erg, er zijn alleen andere problemen."

Somhorst deed al tijdens de opleiding hbo-verpleegkunde onderzoek naar de informatiebehoefte van deze patiëntengroep. Nu staat ze aan de



Verpleegkundig specialist in opleiding Manon Somhorst.

Foto: Marcel J. de Jong

wieg van de AYA-zorg in het WZA. "Ik vind het heel interessant, het onderwerp kwaliteit van leven in combinatie met kanker. Door mijn opleiding tot verpleegkundig specialist is het gaan groeien en nu zijn we een officieel AYA-zorgpunt. Ik vind het dan ook leuk dat ik er nu in de praktijk aan kan werken", vertelt een trotse Somhorst.

Het gesprek

Iedere jongvolwassene die de diagnose kanker krijgt in het WZA, wordt uitgenodigd door het AYA-team voor een gesprek. "We bespreken dan alle onderwerpen die van belang zijn op die leeftijd. We hebben daar een bollenschema voor", legt Somhorst uit. "Als er dan ergens meer hulp bij nodig is, kan ik de AYA meer vertellen of helpen bij een doorverwijzing. Het belangrijkste is dat ze het niet zelf hoeven uit te zoeken."



Somhorst valt zelf in de leeftijdsgroep van de AYA's. "Dat vinden de meeste patiënten wel prettig. Ik kan me makkelijk inleven. Seksualiteit bespreek je toch sneller met iemand van je eigen leeftijd", vertelt ze. "De gesprekken zijn soms wel confronterend. Kanker heeft zoveel invloed op het dagelijks leven en ik ben blij dat we daar met het AYA-zorgpunt aandacht aan besteden."



WZA online

- WilhelminaZiekenhuisAssen
- WilhelminaZiekenhuis
- WZA_Ziekenhuis
- wilhelmina_ziekenhuis_assen

www.wza.nl